

แนวความคิด ทางสังคมวิทยา

ฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ

แนวความคิดทางสังคมวิทยา เกิดขึ้นตั้งแต่สมัยโบราณ คือ มนุษย์มีสัญชาตญาณอยากรู้ อยากเห็นในสิ่งที่มีอยู่รอบๆ ตัวเอง เริ่มมีความคิดเกี่ยวกับสังคมก่อน แล้วเกิดผลสะท้อนของสังคมที่ได้พบในจารึกต่างๆ ต่อมาแต่ยังไม่เป็นที่ยอมรับ จนกระทั่งถึงศตวรรษที่ ๑๙ สังคมวิทยาจึงได้รับการพัฒนาเป็นวิชาสาขาหนึ่งแยกจากวิชาอื่นๆ และทฤษฎีทางสังคม (Sociological Theory) ก็เริ่มเกิดขึ้นในรูปของแนวความคิดทางสังคม (Social Thought) หรือปรัชญาสังคม (Social Philosophy) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการกรองวิเคราะห์ปัญหาและเหตุผล เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของสังคม (Social Relationships) การรวมตัวขึ้นเป็นองค์การ และการพัฒนาสังคมมนุษย์ ในด้านศาสนา ศีลธรรมจรรยา (Moral) เศรษฐศาสตร์ (Economic) การเมือง (Politic) ทั้งแยกและรวมผสมกลมกลืนกัน ความคิดริเริ่มต่างๆ มาจากสัญชาตญาณ กล่าวถึงชีวิตประจำวันอันเกิดขึ้นตามบุญตามกรรม ไม่ได้จัดให้เป็นระเบียบแต่อย่างใด ต่อมาความคิดต่างๆ จึงค่อยๆ จัดขึ้นเป็นระบบดังปรากฏในประวัติศาสตร์ และแนวความคิดทางสังคมภาคพื้นตะวันออก เช่น ฮิปโปคราทีส บาบิโลเนีย และยิว เป็นต้น นักปรัชญาที่มีชื่อเสียงโด่งดังของชาวกรีก ได้แก่ เพลโต

(Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ทั้งสองคนได้เขียนปรัชญาของชีวิตและสังคมขึ้นก่อนที่จะเกิดทฤษฎีสังคมวิทยา (Sociological Theory)

เพลโต (427-347 B.C.) มีชีวิตอยู่ในระบะกรีกนครรัฐ คำว่า นครรัฐ (City-state) คือ จตุรวมในการพัฒนากรีก เพลโตเกิดจากตระกูลผู้ดีในกรุงเอเธนส์ เขาเป็นศิษย์และเพื่อนของโสกราตีส

ความคิดของเพลโต จึงอยู่ภายใต้อิทธิพลของโสกราตีส ปรัชญาของเพลโตแบ่งออกได้ดังนี้

๑. ปรมัตถ์หรือทฤษฎีแบบ เป็นคำสอนเกี่ยวกับธรรมชาติของสิ่งแท้จริงสูงสุด
๒. ฟิสิกส์ เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งที่มีปรากฏการณ์ในพื้นที่และกาลเวลา
๓. จริยศาสตร์ เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับหน้าที่ของคนในฐานะเป็นพลเมือง และเกี่ยวกับจริยธรรมของปัจเจกบุคคล

การดำเนินงานของเพลโตเกี่ยวกับปรมัตถ์ ได้แก่ การจัดจำพวกแบบทั้งหมด แบบเป็นสิ่งที่ไม่จำกัด การที่จะจัดการอะไรเกี่ยวกับแบบจึงไม่สามารถทำให้สมบูรณ์ได้ แบบสูงสุดคือความดีซึ่งเป็นสิ่งแท้จริงสูงสุด เป็นพื้นฐานของแบบอื่น ๆ ฟิสิกส์หรือทฤษฎีเกี่ยวกับสิ่งที่มีอยู่แบ่งออกเป็นสองภาค คือ คำสอนเกี่ยว

กับวัตถุภายนอก คือ โลก และเกี่ยวกับสารัตถะของโลก อันไม่ใช่วัตถุ เช่น วิญญาณโลกและวิญญาณมนุษย์ จริยศาสตร์ ได้แก่จริยธรรมซึ่งแบ่งออกเป็นสองภาค คือ จริยธรรมของปัจเจกชน และจริยธรรมของรัฐ ปรัชญาของเพลโตกล่าวว่า คุณธรรมทางปรัชญาและคุณธรรมทางสังคมต่างกันคือ คุณธรรมทางปรัชญาต้องอาศัยปัญญาและความเข้าใจในหลักแห่งคุณธรรม คุณธรรมทางสังคม คือ การกระทำอันถูกต้องที่มาจากพื้นฐานอย่างอื่น เช่น ขนบธรรมเนียม นิสัยประเพณี ความรู้สึกในทางดี ความโอบอ้อมอารี ความดีตามสัญชาตญาณ ทำถูกเพราะคนอื่นทำกัน ทำเพราะเป็นประเพณี ไม่ได้เข้าใจเหตุผลว่านี่คือคุณธรรมของพลเมืองดีทั่วๆ ไปของคน ที่นั่นนับถือ เป็นคุณธรรมแบบฝังและมก ซึ่งทำเหมือนกับว่ามีเหตุผล แต่มิได้เข้าใจเลยว่ามันกำลังทำอะไร หลักจริยธรรมปัจเจกชนตามแนวความคิดของเพลโตกล่าวไว้ว่า การกระทำความชั่วไม่มีทางดีได้ เราควรทำดีต่อกันดีกว่า อันจะเป็นการเปลี่ยนศัตรูให้มาเป็นมิตร การตอบแทนความชั่วด้วยความดีเป็นคติของเพลโต เช่นเดียวกับคติของคริสเตียน และขงจื้อ ส่วนจริยธรรมของรัฐนั้นคือจริยธรรมของประชาคม จุดมุ่งหมายของรัฐคือคุณธรรมและความสุขของพลเมือง สิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้น

ได้ก็โดยอาศัยการศึกษา ฉะนั้นหน้าที่สำคัญ
ของรัฐก็คือให้การศึกษา

นครรัฐ เป็นจุดรวมในการพัฒนากรีก
ชนบทรวมเนียบประเพณีของสายเลือดก่อให้เกิด
เชื้อชาติ และพลเมือง นครรัฐเป็นหน่วย
ภูมิศาสตร์ของเมือง และสิ่งแวดล้อมรอบๆ
พื้นที่ เสมือนหน่วยทางรัฐศาสตร์และสังคม
ข้อผูกพันของการจัดระเบียบของสังคมเกิดขึ้น
เพื่อให้พลเมืองที่พึงปฏิบัติ รัฐและเมืองเกิด
จากการรวมตัวของคนและชุมชน

นครรัฐเอเธนส์ตอนนั้น มีประชากร
ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ คน ชาว
เอเธนส์ครึ่งหนึ่งอาศัยอยู่ในเมือง พลเมือง
ประกอบด้วยพวกเกษตรกร ศิลปิน กรรมกร
พ่อค้า นายธนาคาร ทหาร และอาชีพอื่นๆ
บ้าง แต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรและศิลปิน
ระบบครอบครัวของชาวเอเธนส์มีลักษณะ
แบบพ่อบ้านมีอำนาจเหนือแม่บ้าน (Patriar-
chal) แม่บ้านมีหน้าที่ดูแลบุตรธิดา ส่วนพ่อ
บ้านออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ระบบการ
ปกครองของนครรัฐวิวัฒนาการจากทรราชย์
(Tyranny) ไปสู่ประชาธิปไตย (Democracy)

เพลโตได้แต่งหนังสือเรื่องสาธารณรัฐ
(The Republic) เขาได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่าคน
สามารถอยู่ได้ในสังคมที่มีระเบียบ มนุษย์จะ
มีชีวิตอยู่ได้ย่อมอาศัยปัจจัยหรือความต้องการ

ทางอาหาร ที่อยู่อาศัย และเครื่องนุ่งห่ม
มนุษย์จะมีความเสมอภาคกันทั้งหมดไม่ได้
เพราะขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล
เพลโตยังได้ตั้งสมมุติฐานต่อไปอีกว่ารัฐ (State)
ย่อมต้องการกรรมกร (Division of Labor)
ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะ คนเลี้ยงสัตว์
กรรมกรท่าเรือ พ่อค้า นายธนาคาร กะลาสี
นักปกครอง ทหาร ฯลฯ เพลโตได้แบ่งคน
ออกเป็น ๓ ชั้น คือ

๑. ชั้นนายทุน (The Economic)
คือ พวกที่มีความร่ำรวย (Wealth)

๒. ชั้นทหาร (The Military) คือ
พวกที่มีเกียรติ (Honor)

๓. ชั้นปกครอง (The Government)
คือ พวกที่มีความเฉลียวฉลาด (Wisdom)

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งกรีกออกเป็นสาม
ส่วน คือ ความหิว-ความอยาก (Appetites)
ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา (Spirit) และความ
ฉลาด (Wisdom) ส่วนมากเพลโตกล่าวถึงนัก
ปกครอง (The Ruler) เพราะพวกนี้จัดอยู่ใน
กลุ่มชนชั้นสูง

เพลโตกล่าวว่า การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ
ที่สุด ซึ่งเป็นวิธีการที่พัฒนาไปสู่ชีวิตที่มี
ความสุขของคนในรัฐ เขาชอบระบบสปาร์ตา
(The Spartan System) ที่เน้นถึงคุณความดี
รู้จักประมาณพอควรในการประมาณตน เขา

แนะนำให้สอนวิชาดนตรี วรรณคดี นวนิยาย โคลง กลอน ละคอน ศิลป และกายกรรมซึ่งจะทำให้เป็นพลเมืองที่มีความรอบรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี

คอมมิวนิสต์ตามแนวความคิดของเพลโต พัฒนาจากตรรกศาสตร์ โดยการตัดสินความคิดที่ว่าผู้พิทักษ์หรือผู้ปกครอง และทหารของรัฐมีความสำคัญที่สุดนั้นผิด ผู้พิทักษ์และทหาร ได้รับการคัดเลือกจากรัฐตั้งแต่เล็ก และได้รับการฝึกหัดอบรมให้มีความสามารถเป็นพิเศษ ผู้พิทักษ์และทหารควรหลุดพ้นจากความกระหาย และการตื่นนอนแสวงหาทรัพย์สินสมบัติ และความมั่งคั่งที่เข้าครอบครองสังคม ฉะนั้น ผู้พิทักษ์และทหารอาจเป็นเจ้าของทรัพย์สินสมบัติได้ แต่ไม่สามารถเป็นเจ้าของบ้านได้ เขาได้รับเงินเดือนเพียงพอและหลีกเลี่ยงกิจกรรมทางการเงิน เพลโตต้องการแยกเศรษฐกิจศาสตร์และการเมืองออกจากกันเพราะการผสมกลมกลืนของเศรษฐกิจศาสตร์ และการเมืองทำให้เกิดระบบทรราชย์

กลุ่มภรรยาและเด็ก ๆ เป็นจุดรวมของสมมุติฐานที่ทำให้คนหลงรักกันตามจุดมุ่งหมาย เพลโตมีความคิดเห็นว่า บุรุษและสตรีมีความเสมอภาคกันแม้ว่าสตรีจะอ่อนแอกว่าก็ตาม ดังนั้นสตรีน่าจะได้รับการเลือกเป็นผู้พิทักษ์ได้ บุรุษและสตรีควรได้รับการศึกษาเท่า

เทียมกัน

หนังสือเรื่องสาธารณรัฐ (The Republic) ของเพลโตได้อธิบายถึงเมืองพระศรีอาริย์ (Utopia) ในรูปของนครรัฐกรีก เพลโตเน้นให้เห็นความสำคัญของการศึกษา และได้บรรยายให้เห็นชีวิตที่เป็นสุข ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานความยุติธรรม (Justice) โดยตอบสนองต่อระเบียบของสังคม (Social Organization)

อริสโตเติล (384-322 B.C.) เป็นลูกศิษย์ของเพลโต บิดาชื่อนิโคมาคัส ซึ่งเป็นแพทย์ประจำสำนักอิมินัสแห่งมาซิโดเนีย แต่ได้ถึงแก่กรรมตั้งแต่ อริสโตเติลยังเยาว์วัย โปรเซมัสเป็นผู้เลี้ยงดูต่อมา และได้ส่งอริสโตเติลไปเรียนที่นครเอเธนส์ อริสโตเติลได้เข้าศึกษากับเพลโตในสำนักอะคาเดมีตั้งแต่อายุ ๑๗ ปี จนอายุ ๓๗ ปี เมื่อเขาอายุได้ ๓๐ ปี ก็ได้รับคำเชิญจากพระเจ้าฟิลิปแห่งมาซิโดเนีย (Philip of Macedonia) ให้เป็นพระอาจารย์ของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ (Alexander the Great) เขาได้รับเกียรติอย่างสูง และได้รับการสนับสนุนต่างๆ จากพระเจ้าฟิลิป และพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ เมื่อเพลโตถึงแก่กรรมแล้ว อริสโตเติลได้จัดตั้งสำนักปรัชญาขึ้นเรียกว่า "ลีเซียม" ณ กรุงเอเธนส์ทำให้เขามีลูกศิษย์จำนวนมาก อริสโตเติลได้แต่งหนังสือ

ถึงสี่ร้อยเล่ม แต่สูญหายไปเศษสามส่วนสี่
หนังสือที่แต่งขึ้นเป็นตำราเกี่ยวกับ ๑ ทรรค-
วิทยา ๒. เมทาฟิสิกส์ ๓. วิทยาศาสตร์
๔. การเมือง ตำราเกี่ยวกับการเมืองจะเกี่ยว
ข้องกับปรัชญาสังคม และสุนทรียศาสตร์
(Aesthetics) เป็นส่วนใหญ่ ส่วนตำราการ
เมืองก็คล้ายกับหนังสือสาธารณรัฐของเพลโต
(Plato's the Republic) คือ เกี่ยวกับสังคม
และปรัชญา ทั้งเพลโตและอริสโตเติลได้
พิจารณาเห็นว่ารัฐและสังคมเป็นสิ่งเดียวกัน
แต่มีความเห็นขัดแย้งกัน กล่าวคือ เพลโต
มีความเห็นว่าการศึกษาสังต่าง ๆ ควรรวม ๆ
กันไป (Deductive) จากส่วนรวมไปสู่ส่วน
ย่อย แต่อริสโตเติลมีความเห็นว่า การศึกษา
สิ่งต่าง ๆ ควรแยกสิ่งของออกเป็นส่วน ๆ หรือ
ศึกษาจากส่วนย่อย ๆ ไปสู่ส่วนรวม (Induc-
tive) อริสโตเติลได้จัดมูลฐานของความเจริญ
ของสังคมและพัฒนาแนวความคิดตามรูปแบบ
ของสังคมเป็นอุปมา (Inductive)

อริสโตเติลได้พบรากฐานของสังคมว่า
สังคมเป็นวิวัฒนาการของสัญชาตญาณของตน
ตามธรรมชาติ บุรุษอยู่ร่วมกับสตรีแล้ว
ทำให้เกิดเชื้อชาติและการอยู่รอดของเด็ก
ครอบครัวเกิดขึ้นในจุดรวม (Union) ของนัก
ปกครอง นายและทาส ครอบครัวจึงเป็นจุด
รวมตามธรรมชาติ มิตรภาพ (Friendship) ได้

พัฒนาในระหว่างสามภรรยา ระหว่างกันทั่วไป
จนเกิดเป็นสังคมตามธรรมชาติ ชีวิตมนุษย์
ย่อมมีความสัมพันธ์ไม่เพียงแต่ให้กำเนิด แต่
ยังผลให้เกิดความรักใคร่กัน ครอบครัวไม่
สามารถจัดหาและสนองความต้องการต่างๆ ได้
จึงทำให้เกิดความสัมพันธ์กับครอบครัวอื่น ๆ
ยังผลให้เกิดหมู่บ้านชุมชนและกลายเป็นสังคม
อริสโตเติลคิดว่า รากฐานของการ
ปกครองคล้ายกับชีววิทยา นับตั้งแต่ระยะแรก
เริ่มของความสัมพันธ์อันเป็นธรรมชาติ และ
จุดมุ่งหมายของรัฐ คนเป็นสัตว์การเมือง
(A Political Animal) ความจริงวิทยานิพนธ์
ของอริสโตเติล ประกอบด้วยสังคมองค์กร
ทางการเมือง ครอบครัวและสถาบันของสังคม
ต่างๆ เกิดขึ้นเอง ความกดดันทางสังคม
(Social Forces) ตั้งอยู่บนรากฐานความเป็น
ระเบียบมากกว่าสติปัญญาและความหวังของ
มนุษย์

อริสโตเติลมองเห็นรากฐานของครอบครัว-
ครัวดังนี้ นายของท่าน คือบุรุษ และทาส
คือสตรีรวมกันเป็นหน่วยหนึ่ง รัฐบาลตั้งอยู่
บนรากฐานแห่งการขยายตัวของครอบครัว
สมบัติสินค้าทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้รับการ
ปกครองโดยนักปกครอง อริสโตเติลได้พบ
ความสำเร็จในเรื่องของธรรมชาติ คือ ปรากฏ
การณ์ที่เหนือกว่าควบคุมที่ต่ำกว่า เช่น บุรุษ

มีอำนาจเหนือสตรี ททรัพย์สินส่วนบุคคลมีความจำเป็นเกิดขึ้นในครอบครัว ครอบครัวจะอยู่ไม่รอดหากขาดอาหาร การบริการหรือสินค้าและทาส

อริสโตเติลต่อต้านระบบเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์ ขณะเดียวกันเขาชอบการหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงของสังคม (Social Dynamics) แต่ไม่ชอบการปฏิวัติ ผลผลิตมาจากพื้นแผ่นดิน ได้มีการแก่งแย่งกันเป็นทรัพย์สินส่วนบุคคล (Private Property) ททรัพย์สินส่วนบุคคล ทำให้คนมีสัญชาตญาณแห่งความสนใจและเจริญก้าวหน้า ทุกคนต่างสนใจทำธุรกิจของตนเอง อริสโตเติลสรุปให้เห็นว่าระบบคอมมิวนิสต์ จะทำให้เขาสูญเสียผู้นำหนักของพืชผล

อริสโตเติล ได้อภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ของรัฐ คุณสมบัติของพลเมือง ขนาดของเมืองเขาคิดว่ารัฐควรจะมีสมบูรณ์ในตัวเอง ที่ตั้งของเมืองควรเลือกในที่ที่มีทางเข้าไปสู่ทางบกและทางทะเลได้สะดวก บัจฉัยทางภูมิศาสตร์จะมีอิทธิพลเหนือประชาชน เขาได้วิเคราะห์ให้เห็นว่าบัจฉัยทางกายภาพจะยังผลให้กระทบกระเทือนต่อความสุขของประชาชน สุขภาพ (Health) มีความสำคัญมีผลมาจากการเลือกที่ตั้งของเมืองมีน้ำและอากาศที่บริสุทธิ์ ผังเมืองควรจะต้องอยู่บนรากฐานของความ

สะดวกและความปลอดภัยของเมือง

เพลโตและอริสโตเติล มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การศึกษามีความสำคัญมาก อริสโตเติล ได้พิจารณาแนวทางในการทำคนให้เป็นคนดี ซึ่งประกอบด้วย ธรรมชาติ (Nature) นิสัย (Habit) และเหตุผล (Reason) ทุกส่วนเป็นคุณสมบัติประจำตัว และควบคุมได้โดยผ่านการศึกษา อริสโตเติลได้สนับสนุนการฝึกอบรมคนให้มีนิสัย และมีเหตุผลผ่านระบบการศึกษา โดยการควบคุมของรัฐ ทั้งเพลโตและอริสโตเติลกล่าวถึงธรรมชาติของคนและสังคมมนุษย์ (Human Society) กับสวัสดิการสังคม (Public Welfare) แตกต่างกันในวิธีการกล่าวคือ เพลโตใช้วิธีการหาเหตุผลแบบปรัชญา และอนุมาน (Deductive) แต่อริสโตเติลใช้วิธีอุปมาน (Inductive) สรุปว่าสังคมแรกเริ่ม (The Origin of Society) เกิดจากแรงกระตุ้นตามธรรมชาติ ประกอบด้วยกลุ่มคน ครอบครัว หมู่ชน หมู่บ้าน และรัฐซึ่งเจริญขึ้นตามธรรมชาติ

เซนต์ออกุสติน (St. Augustine) ได้เขียนหนังสือเทพนคร (The City of God) เป็นหนังสือที่ได้แสดงความคิดเห็นของชาวคริสต์ และเป็นหนังสือที่มีค่าแห่งความเลอเลิศของสถาบันมนุษย์ ชาติที่จะสามารถเข้า

ถึงความหลุดพ้นทางสวรรค์ โดยเน้นถึงการ
เปลี่ยนสภาพชีวิตในพิภพนี้ พรรณนาถึงเทพ-
นครและเมืองจำลอง สถาปนิต่างๆของมนุษย์-
ชาติว่าจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับมนุษย์ที่จะขัด
ขวางหรือสนับสนุนความคิดที่จะไปสู่ความ
หลุดพ้นทางสวรรค์ สารสำคัญของหนังสือ
เทพนครกล่าวถึง พระเจ้าทรงโปรดแนะนำ
ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ช่วยเปลี่ยน
ความสนใจของมนุษย์ให้กลับไปสู่วิญญาณอัน
เป็นธรรมชาติขึ้นในของคน และสิ่งต่างๆ

ทัศนะของเซนต์ออกุสติน เคยมีอิทธิพล
ยิ่งใหญ่อยู่ในยุโรป จนถึงศตวรรษที่ ๑๖ ทำให้
เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ
และการเมือง นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของ
ลัทธิคักคินานิยม สังฆราชนิยม สงคราม
ศาสนา สังฆราชกลายเป็นเจ้านายบรรดาศักดิ์
มีสมบัติมหาศาลมีอำนาจมากมาย และดำรง
อยู่ได้จนเกิดการเปลี่ยนสังคมยุโรปเข้าสู่สมัย
ฟื้นฟู

เซนต์โทมัส อะควินาส (St. Thomas
Aquinas) ได้เขียนหนังสือเรื่อง Summa
Theological บรรยายให้เห็นความเจริญเต็มที่
ของชาวคริสต์สมัยกลางเขาพยายามผสมผสาน
ความรู้ทุกอย่างที่มีอยู่ ให้กลมกลืนกับเทว-
วิทยาของชาวคริสต์ จนเป็นหนังสือปรัชญา
ว่าด้วยชีวิตและสังคมที่สมบูรณ์เรื่องแรก นับ

ตั้งแต่สมัยกรีกเรื่อยมา เซนต์โทมัส อะควินาส
ยอมรับแนวความคิดของอริสโตเติลเกี่ยวกับ
ความคิดของทางสังคมที่เป็นมรดกตกทอดมา
สังคมประกอบด้วยกลุ่มผลประโยชน์ เพราะ
คนเราต้องอาศัยกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งเป็นผู้
ควบคุมสังคมให้เกิดความสงบสุขร่วมกัน เพื่อให้
ให้ผู้ปกครองใช้ความสามารถพิเศษนำมาเพ็ญ
ตนให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม การกำเนิด
ของรัฐเกิดจากระบบการปกครองแบบสังฆราช
นิยม โดยพระเจ้ามอบอำนาจแก่ผู้ปกครอง
คอยควบคุมสังคม

เซนต์โทมัส อะควินาส ได้จัดคำสอน
ออกเป็น ๔ อย่าง

๑. กฎถาวร คือ เหตุผลฝ่ายทิพย์ที่ควบคุมจักรวาลอยู่ มนุษย์จะรู้จักทั้งหมดเองไม่ได้
แต่สัจจะช่วยเปิดทางให้เรารู้จัก

๒. กฎธรรมชาติ คือ กฎที่รองรับสังคม

๓. กฎมนุษยชาติ คือ การนำกฎธรรมชาติมาใช้ตามความจำเป็นเฉพาะอย่างของ
มนุษย์

๔. กฎทิพย์ คือ คัมภีร์อันศักดิ์สิทธิ์
ช่วยเสริมสร้างกฎมนุษยชาติที่บกพร่องให้
พร้อมเพื่อความปลอดภัยจากปวงทุกข์

บารอน ชาร์ลส-หลุยส์ เดอ มงเตสกีเออ
(Baron Charles-Louis de Montesquieu
1689-1755) ได้เขียนหนังสือ The Spirit

of Laws โดยอาศัยเหตุผลและอนุমানทาง
ตรรกวิทยา ซึ่งกล่าวถึงการศึกษาเกี่ยวกับ
กฎหมาย และการเมืองเปรียบเทียบกับสถาบัน
ทางสังคมต่างๆ จัดเป็นหนังสือสังคมศาสตร์
เล่มแรกมองเตสกีเออ ได้รับอิทธิพลของ
อริสโตเติลจากการศึกษาประวัติของสังคมทั้ง
อดีตและปัจจุบัน ปรากฏการณ์ทางสังคม
คล้ายกับปรากฏการณ์ธรรมชาติอื่นๆ เขาได้
ชี้ให้เห็นว่า กฎหมายมีความสัมพันธ์ที่จำเป็น
อันเกิดจากธรรมชาติของสิ่งนั้น กฎหมายเป็น
ผลมาจากเหตุแต่ละอย่าง สังคมเกิดจาก
ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ด้วยแรงกระตุ้นของ
สันติภาพ ความหิว เพศ และความต้องการ
ทางสังคม แรงกระตุ้นนี้เกิดจากความขัดแย้ง
หรือสงคราม ความขัดแย้งต่างๆ ของความ
ปรารถนาของคนทำให้เกิดกฎข้อบังคับของรัฐ
ขณะเดียวกันกฎหมายจะต้องปรับให้เข้ากับ
ประชาชน ตามลักษณะอาชีพ ความสมัครใจ
ความร่ำรวย ขนบธรรมเนียมประเพณี เขต
แดน และคินฟ้าอากาศเหล่านี้ จึงจะทำให้
รัฐบาลปกครองได้

(ยังมีต่อ)